

A. Aşağıdaki kavramları uygun boşluklara getiriniz.

Maupassant - Çehov - kesit hikâyesi - iç çözümleme - dış diyalog - ironi kolaj - klasik hikâye - ruhsal portre - fiziksel portre - parodi - pastiş - bilinç akışı - ilahi bakış açılı anlatıcı - geriye dönüş - teması - konusu - olay örgüsü - iç söyleşme - iç monolog - gösterme - anlatma - dış monolog

1. Anlatıcının mümkün olduğunca geri çekilerek olayları kişilerin hareketleri ve konuşmalarıyla aktarmasınadenir.
2. Anlatıcının olayları ya da kişileri açıklamak için vakanın şimdiki zamanında ayrılıp geçmişe gitmesine(flashback) denir.
3. Hikâyede kahramanların iç dünyalarını, olayların geçmişi bilen anlatıcıyadenir.
4. Bir hikâyede kahramanın dış görünüşünün betimlenmesinedenir.
5. Bir hikâyede kahramanın ruh hâlinin betimlenmesine.....denir.
6. Olayı ön plana çıkararak hikâyeye türünedenir.
7. Olayı ikinci plana atıp "an"ı ön plana çıkararak hikâyeye türünedenir.
8.durum/kesit hikâyesinin kurucusudur.
9.olay hikâyesinin (klasik hikâyeye) kurucusudur.
10. "Aşk" bir hikâyeninolabilir.
11. "Âşık bir adamın sevgilisine uyguladığı baskı" bir hikâyeninolabilir.
12. Gerçek hayattaki olayların yazar tarafından yeniden kurgulanmış hâlinedenir.
13. Kişinin içinden kendi kendine sanki karşısında biri varmış gibi yaptığı konuşmaya iç diyalog ya dadenir.
14. Kahramanın kendi kendine tek taraflı yaptığı iç konuşmayadenir.
15. Söylenen sözün tersini kastederek alaycı bir anlatım oluşturmayadenir.
16. İki veya daha fazla kişinin karşılıklı konuşmasınadenir.
17. Bir kişinin karşısındakine tek taraflı olarak yaptığı konuşmaya(tirat) denir.
18. Olayın bir anlatıcı tarafında okura iletilmesinedenir.
19. Anlatıcının kahramanın duygu ve düşüncelerini aktarmasınadenir.
20. Kahramanın duygu ve düşüncelerini art arda düzensiz biçimde iç konuşma hâlinde verilmesinedenir.
21. Bir yazarın eserlerinin taklit yoluyla yazılmasınadenir.
22. Ciddi bir anlayışla yazılmış bir eserin biçimsel özelliklerine ve ana motiflerine bağlı kalarak onun gülünç benzerini yazmaya denir.
23. Esas metinle doğrudan bağlantısı olmayan başka öğelerin (şiir, ilan, gazete manşeti vb.) metne eklenmesine denir.

B. Aşağıdaki yargıları doğru (D), yanlış (Y) olarak değerlendiriniz.

1. Sevinç Çokum, Emine Işınsoy, Şükufe Nihal Başar'ın hikâyelerinde millî duyarlılıklar vardır. D Y
2. Bireyin iç dünyasına yönelen hikâyeciler bilinç akışı ve iç çözümleme tekniklerini sıkça kullanmışlardır. D Y
3. Modernist-postmodernist hikâyelerde bütünsellik olmayabilir, olayın sonu okura bırakılabilir. D Y
4. Kesit hikâyesinin sonunda tamamlanmamışlık, bitmemişlik, yarım bırakılmışlık hiç beklenmeyen şekilde kesilivermişlik hissi olmaz. D Y
5. Kesit hikâyesinde sürükleyici, dikkat çekici, hayrette bırakıcı entrika motifine, gerileme, olağanüstüye çok yer verilir. D Y
6. Kesit hikâyesinde kişiler büyük kahramanlar, devlet adamları, din, felsefe, ideoloji büyükleri gibi seçkin, ayrıcalıklı kişiler yerine genellikle sıradan kişilerdir. D Y
7. Klasik hikâyede; olağanüstü ve insanüstü olaylar işlenebilir. D Y
8. Kesit hikâyesinde mekân tasvirine çok önem verilmez. D Y
9. Kesit hikâyesinin kurucusu Rus yazar Çehov, bizdeki en önemli temsilcileri M. Şevket Esenal ve Sait Faik'tir. D Y
10. Klasik hikâyenin edebiyatımızdaki önemli isimleri Reşat Nuri Güntekin, Refik Halit Karay, Samiha Ayverdi'dir. D Y
11. Klasik hikâyede mekân tasvirleri önemlidir; mekânlar, kişilerin ruh hallerini yansıtmak için kullanılır. D Y
12. Kesit hikâyesinin kurgusunda giriş, gelişme, sonuç bölümleri şemasına ve düzenine çoğu zaman uyulmaz. Giriş yapılmadan önemli görülen bir kesit, doğrudan verilebilir, olayın sonuca bağlanması da gerekmez. D Y
13. Klasik hikâyede olay yerine durum, an, atmosfer ön plandadır. İlgi çekici, çarpıcı bir olay yerine önemli görülen bir durum, olgu, kişi, nesne ön plana çıkarılabilir. D Y
14. Kesit hikâyesinde önemli, büyük ve sarsıcı olaylar yerine sıradan olaylar işlenir. D Y
15. Kesit hikâyesinde genellikle toplumsal olan yerine bireysel olan ön plandadır. D Y

B. Aşağıdaki yargıları doğru (D), yanlış (Y) olarak değerlendiriniz.

16. Klasik hikâyede olay unsuru önceliklidir. D Y
17. Klasik hikâyede nükte ve şaşırtmaya önem verilmez. D Y
18. Klasik hikâyeler sürpriz, şaşırtıcı bir sonla biter. D Y
19. Klasik hikâyede genellikle tek bir olayda yoğunlaşılır. D Y
20. Kesit hikâyesinde olaylar sebep-sonuç ilişkisi içinde verilir; serim-düğüm-çözüm bölümleri vardır. D Y
21. Sait Faik uzun hikâye türünün edebiyatımızdaki en önemli temsilcisidir, hikâyelerinde meddah geleneğini kullanır. D Y
22. Tarık Buğra, Samiha Ayverdi, A.Hamdi Tanpınar toplumcu gerçekçi hikâyenin önemli isimleridir. D Y
23. Samiha Ayverdi'nin hikâyelerinde dinî duyarlılıklar vardır. D Y
24. Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Kemal Tahir toplumcu gerçekçidir. D Y

Kaynak: 11. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Kitabı Nitelik Yayınları